

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **V. G.**, nar. X,
státní občan X
bytem X,
zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Císařem
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2019, č. j. OAM-394/ZA-ZA11-ZA21-2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2019, č. j. OAM-394/ZA-ZA11-ZA21-2019, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke zdejšímu soudu se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že žalobci se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) mezinárodní ochrana neuděluje.
2. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uváděl v. ze strany p. v zemi jeho původu (v G.), kteří ho měli v. kvůli p. c., chtít po něm ú., a když na toto žalobce nepřistoupil, tak na něj začaly posílat kontroly a v důsledku toho žalobce upadl do d. Žalovaný však tyto skutečnosti nevyhodnotil jako relevantní pro udělení azylu. S odkazem na shromážděné zprávy o G. shledal, že jde o bezpečnou zemi, kde neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu nehrozí v případě jejich návratu pronásledování kvůli jejich rase, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání politických názorů, přičemž dle žalovaného žalobce během pohovoru žádné takové relevantní skutečnosti během pohovoru neuvedl. Žalobcem uváděné v. a v. ze s. p. při p. c. žalovaný vyhodnotil tak, že obavu z možného protiprávního jednání soukromých osob kvůli odmítnutí p. n. c. nelze zařadit pod žádný ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Žalovaný současně s odkazem na zprávy o situaci v zemi původu dospěl k závěru, že v G. je možno se v případě jednání ze strany soukromých osob obrátit na p., na nečinnost p. či protiprávní jednání p. se lze obrátit na G. i. p. nebo se lze obrátit na ombudsmana, žalobce však žádné z těchto pomoci nevyužil a rozhodl se řešit věc vycestováním z vlasti. Žalovaný rovněž přihlížel k tomu, že žalobce v Č. r. pobýval již od roku X, avšak nelegálně a na falešný pas občana B. Žádost žalobce o mezinárodní ochranu vyhodnotil jako účelovou činěnou ve snaze legalizovat svůj pobyt na území Č. r., k čemuž však slouží jiné prostředky. Žalobce navíc o mezinárodní ochranu mohl požádat již dříve, bezprostředně po vstupu na území Č. r. Jelikož žalobce nemá na území Č. r. žádné rodinné příslušníky, neshledal žalovaný ani existenci žádného důvodu hodného zvláštního zřetele pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu §13 zákona o azylu. V zásadě z těchto důvodů žalovaný neshledal důvody ani pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14b zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani důvody k udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, a to právě s odkazem na informace o zemi původu, podle nichž je G. bezpečná země a neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu nehrozí v případě návratu žádný zákonem předvídaný postih. Žalovaný se rovněž zabýval tím, zda nejsou dány důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu, přičemž shledal, že žalobce je zletilou, plně svéprávnou a zdravou osobou schopnou zajišťovat si prostředky k životu práci, který není odkázán na péči jiné osoby. Z výše uvedených důvodů proto žalovaný rozhodl, že žalobci se žádný druh mezinárodní ochrany neuděluje.

II. Žalobní body

3. Žalobce předně namítá, že výrok napadeného rozhodnutí je nedostatečný, neboť v něm absentují zákonem vyžadované údaje. Výrok jednak nesplňuje požadavky na řádnou definici účastníka ve smyslu § 18 odst. 2 a § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť dle žalobce výrok napadeného rozhodnutí neobsahuje jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jiný údaj podle zvláštního zákona. Stejně tak v rozhodnutí absentuje uvedení relevantních právních ustanovení, dle žalobce je zcela klíčové, aby ve výroku každého správního rozhodnutí bylo uvedeno

kompetenční ustanovení tak, aby byl řádně definován věcně a místně příslušný orgány oprávněný ve věci rozhodovat.

4. Žalobce dále považuje za nedostatečné posouzení důvodů pro udělení azylu. I když žalovanému předestřel dostatečně jasný a konkrétní „azylový příběh“ týkající se v. kvůli d. a obavy před další p. v případě návratu, tak žalovaný na toto adekvátně nezareagoval a odůvodnění napadeného rozhodnutí se tak sestává jen z konstatování zjištěných skutečností, z přepisů vyjádření žalobce a citace shromážděných podkladů. V tomto rozsahu považuje žalobce napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
5. Žalobce rovněž namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu, neboť žalovaný nezohlednil jím samotným shromážděné podklady a pro svá tvrzení neposkytl dostatečnou podporu. K řádnému zjištění skutkového stavu žalovaný nijak nepřispěl ani svou aktivní činností, v této souvislosti žalobce ocitoval část příručky Ú. v. k. OSN pro u., podle které je v některých případech sotva možné, aby uprchlík každou část svého příběhu dokázal. Tvrzení žalobce byla bagatelizována, ačkoliv žalovanému bylo doloženo, že žalobci hrozí stíhání s ohledem na jeho údajné n. z.
6. Dle žalobce nebyly dostatečně vyhodnoceny ani důvody zvláštního zřetele hodné. Zdůraznil, že ve správním řízení popsal složitost situace rodiny, stejně jako okolnosti návratu. Stejně tak podklady založené ve spise potvrzují sdělení žalobce, že přesídlení osob zdržujících se mimo území je velice složité, po návratu z ciziny se nemají prakticky možnost usadit, neboť nezískají zaměstnání, a s ohledem na chybějící sociální systém nemohou ani překlenout dobu po návratu do vlasti, navíc jak ze shromážděných materiálů, tak i z tvrzení žalobce je zjevné, jak špatná je situace osob, které se dostanou do dluhové pasti. Z hlediska důvodů zvláštního zřetele jsou tedy na místě obavy určitě aspoň o zdraví žalobce. V tomto směru nebyla vyvrácena ani hrozba vážné újmy pro žalobce.
7. Žalobce rovněž brojil proti nedostatečnému vyhodnocení důvodů doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Podle názoru žalobce žalovaný vůbec nezkoumal, zda by žalobce v případě návratu do vlasti nemohl být vystaven nebezpečí m. nebo n. či p. zacházení, ať již v podobě systematického p. nebo dokonce v. v n. p. K povinnosti správních orgánů zjišťovat tyto skutečnosti žalobce poukázal na rozsudek N. s. s. ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82.

III. Vyjádření k žalobě

8. Žalovaný s námitkami proti napadenému rozhodnutí nesouhlasil, odmítl, že by svým postupem porušil nějaké ustanovení zákona o azylu či správního řádu. Setrval na správnosti napadeného rozhodnutí, zdůraznil, že dostatečně zjistil skutkový stav, posuzoval případ ve všech souvislostech a zabýval se všemi žalobcem uváděnými skutečnostmi. Podrobněji se vyjádřil k námitce nedostatku výroku napadeného rozhodnutí, neboť shledal, že předmětný výrok obsahuje všechny náležitosti vyžadované dle § 68 odst. 2 a § 18 odst. 2 správního řádu, a pokud jde o absenci údaje o místu trvalého pobytu, pak žalobce jako žadatel o mezinárodní ochranu má pouze místo hlášeného pobytu ve smyslu § 77 zákona o azylu, k čemuž odkázal na závěry rozsudku K. s. v P. ze dne 18. 5. 2015, č. j. 60 Az 5/2013-127. Dále připomněl, že se zabýval otázkou humanitárního azylu i případné doplňkové ochrany a za tím účelem dostatečně zjistil bezpečnostní situaci v zemi původu. Poukázal přitom na účinnost

vyhlášky č. 68/2019 Sb., kterou se provádí zákon o azylu, na základě které je s účinností od 4. 3. 2019 zařazena G. jako bezpečná země. Žalovaný opakovaně zdůraznil, že dostatečně zkoumal skutkový stav a hodnotil všechny žalobcem uváděné skutečnosti a že v tomto směru učinil maximum. Dle žalovaného je ze strany žalobce především snaha legalizovat svůj pobyt v Č. r., k tomu však neslouží institut mezinárodní ochrany, které je ze své povahy institutem výjimečným. Navrhl proto, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Skutková zjištění z obsahu správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 24. 4. 2019. Žalobce o sobě prohlásil, že je občanem G., kde se i narodil, je v. ú., hlásí se k p. k., neprohlašoval se za příslušníka žádné národnostní menšiny.
10. Při pohovoru konaném dne X žalobce vypověděl, že z G. vycestoval v roce X, l. p. do V. a odsud do P., současně přiznal, že od té doby pobýval v Č. r. nelegálně, neboť měl obstaraný falešný doklad na b. občana jménem S. V., avšak po j. l. se rozhodl svůj pobyt zlegalizovat, proto se vydal na o. a. a m. p. (dále jen „OAMP“), kde bylo odhaleno, že doklad je falešný. Žalobce popřel, že by se na tento falešný doklad pokoušel v Č. r. trvalý pobyt, jak mu bylo při pohovoru předesíláno, naopak tvrdil, že falešný doklad odevzdal a že mu pracovnice na přepážce poradila, aby si podal žádost o trvalý pobyt. K důvodům své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se v G. živil jako p. c., na vedlejším t. však fungoval p. n. c. p. pro místní p., která ostatní o. pod p. nutila p. n. c. Žalobce na toto odmítal přistoupit, proto na něj p. začali posílat finanční kontroly, které u něj vždy našly nějaký problém, a tak žalobci vznikly značné d. Žalobce šel poté p. c. na jiné t., jenže tam jej po d. m. našli p., kteří ho poprvé v., a žádali po něm ú. Žalobce nevěděl, co si počít, jeho d. stále narůstaly, nakonec po něm p. chtěli X USD. Nevěděl, kam se obrátit. Jednou byl dokonce p., měl za to, že to bylo kvůli d., ale hlásit to nešel, pouze vyhledal lékařské ošetření, kde přiznal, že mu zranění udělali p. Po těchto událostech se žalobce rozhodl odjet do zahraničí, proto si na č. a. v G. požádal o turistické vízum a přiletěl do Č. r. Následně si v P. prostřednictvím jistého R. za X USD pořídil falešný pas na b. o. jménem S. V. a díky tomu v Č. r. mohl začít pracovat. Vydělané peníze posílal své m., která v mezidobí musela jít bydlet do nájmu, neboť žalobce v mezidobí přišel kvůli d. o svůj dům. Od doby, pobývá v Č. r., nebyl v. z G. nijak kontaktován, pouze mu po jeho m. vzkázali, že p. z c. po něm budou chtít i v budoucnu. Když jeho m. v roce X nebo X z., rozhodl se svůj pobyt zlegalizovat, načež vyšlo najevo, že zde pobývá na falešný doklad, kvůli čemuž mu byl udělen podmíněný trest a pokuta (zřejmě peněžitý trest) ve výši X Kč. Od té doby mu byla opakovaně ukládána správní vyhoštění. V G. však už nic a nikoho nemá, navíc se obává, že by po svém návratu stále mohl být v. kvůli d. z c., v důsledku čehož se obává i o svůj život. Udělení mezinárodní ochrany tak považuje za poslední možnost, jak v Č. r. zůstat. K dotazu, proč v. p. nehlásil, žalobce uvedl, že nevěděl, na koho se obrátit, vyloučil, že by mohl využít služeb vyšších složek p., neboť by jej každý vyhodil s tím, ať si to vyřídí sám, navíc se obával, že by se to otočilo proti němu, protože on by byl tou „černou ovčí“, která nechce dávat ú. K dotazu, proč již v roce X nevyužil možnosti požádat o mezinárodní ochranu, uvedl, že nevěděl, že něco takového existuje, ani nevěděl, že existuje možnost vyřídit si dlouhodobé vízum, neboť po svém příjezdu musel hned do práce, aby mohl začít posílat peníze domů své m. Rovněž přiznal, že si v roce X vyřídil na g. v. v P. nový cestovní pas, aniž by s tím měl nějaké potíže. Připustil, že v Č. r. pobýval nelegálně, jinak to však nešlo, cítí se již potrestán a má za to, že se osvědčil, nedovede si představit, že by se do G. vrátil, naopak chce zůstat legálně v Č. r., pracovat zde, do budoucna si zde založit rodinu a mít už klid.
11. Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení situace v zemi původu žalovaný shromáždil jako podklady sdělení M. z. v. ČR (dále jen „MZV“) ze dne 4. 4. 2019,

č. j. 104648-8/2019-LP TP s názvem *Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti*, sdělení MZV ze dne 2. 2. 2018, č. j. 123496/2017-LP TP s názvem *Možnost obrátit se na p. v případě poškození způsobeného trestnou činností, možnost podat stížnost na p. v případě její nečinnosti a možnost podat stížnost na p. v případě její nečinnosti*, a dále analýzu ze dne 30. 4. 2019 nazvané *Hodnocení G. jako bezpečné země původu* Dle údajů obsažených v těchto podkladech je G. hodnocena jako země, která je od roku X signatářem základních lidskoprávních úmluv (mj. též Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). P. o. k. proběhl v roce X s R., v důsledku toho jsou na centrální vládě fakticky nezávislé o. A. a j. O. fakticky spadají pod kontrolu R. f. V G. obecně ani soustavně nedochází k pronásledování z důvodu politických práv, ani k trestům či k hrozbě svévolného násilí. Dle g. zákonů nelze udělit trest smrti. Neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu nejsou v případě návratu v G. nijak postihováni, pouze pokud došlo k jejich návratu v důsledku vyhoštění, tak g. p. shromažďuje údaje o důvodech vyhoštění pro statistické účely. V G. existuje reálná možnost obrátit se na p. v případě poškození způsobeného trestnou činností, efektivita vyšetřování je takovém případě ovlivněna mnoha faktory, obecně nelze říci, zda by byla méně či více efektivní v porovnání se zeměmi EU, v případě nečinnosti p. či protiprávního jednání p. se lze obrátit se stížností na G. i. p., v případě nečinnosti státních zástupců či jejich protiprávního jednání se lze obrátit se stížností na G. i. H. p. G. Prošetřování probíhá standardně jako v kterékoliv jiné zemi. Nedostatky v oblasti lidských práv jsou spatřovány v nedostatečně nezávislém a nestranném soudnictví, v porušování soukromí a násilí vůči osobám z komunity l., g., b. a t. osob, G. rovněž nemá zcela nezávislý mechanismus pro vyšetření případů mučení. Rovněž v souvislosti s naposledy proběhlými volbami byl pozorován velký vliv o.

12. Jak lze dále zjistit z obsahu správního spisu, žalobce doložil, že má zajištěno ubytování na adrese uvedené v záhlaví tohoto rozsudku u osoby H. P. Na tuto adresu bylo žalobci doručeno předvolání se k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž k doručení došlo ke dni X tzv. fikcí, tzn. uplynutím lhůty 10 dnů od připravení k vyzvednutí (bez osobního převzetí písemnosti). Žalobce na tuto výzvu nereagoval a k žalovanému se za účelem seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí nedostavil. Dne 17. 9. 2019 žalovaný vydal napadené rozhodnutí.
13. V předloženém správním spise nebyly založeny žádné podklady týkající se správního vyhoštění žalobce, na které bylo odkazováno v průběhu pohovoru.

V. Posouzení žalobních bodů

14. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů. Soud musel zohlednit článek 46 odst. 3 směrnice E. p. a R. 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany postupovaly dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy E. u. byly povinny výše uvedený závazek transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice), Č. r. však tuto transpozici neučinila, a proto má zmiňovaný článek přímý účinek a je třeba jej aplikovat i na nyní posuzovanou věc,

neboť žádost o mezinárodní ochranu byla podána po datu 20. 7. 2015 (čl. 52 odst. 1 věta první procedurální směrnice). Procesní pravidla vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se proto prosadí na úkor § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud proto vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku.

15. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dle shora uvedených kritérií dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť i když žalobce žádal nařízení jednání, tak při přezkumu napadeného rozhodnutí vyšly najevo podmínky dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
17. Soud předně musí pozastavit nad značným argumentačním rozporem v úvahách žalovaného. Jak plyne z obsahu správního spisu (viz body 10 až 13 výše), zejména pak z průběhu pohovoru, žalobce založil svůj azylový příběh především na strachu z chování p. v zemi jeho původu, neboť dle jeho tvrzení jej g. p. měli v. kvůli n. p. n. c. a chtít po něm ú. Žalobce tedy evidentně hovořil o obavě ze strany s. o. s., tedy o. v. m. Na toto tvrzení žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí reagoval tím, že obava z protiprávního jednání soukromých osob (!) není azylově relevantním důvodem. Konkrétně na str. 3 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl: *„Obava z možného protiprávního jednání soukromých [sic!] osob kvůli odmítnutí p. n. c. rozhodně nelze pod uvedený výčet důvodů dle 12 písm. b) podřadit“*, přitom na té samé straně se jen o odstavec dříve při rekapitulaci průběhu pohovoru zmiňuje o tom, že žalobce *„... Za jediný důvod odjezdu z vlasti označil v. a v. ze strany p...“* Z uvedeného vyplývá, že žalovaný očividně vnímal, že žalobce hovořil o strachu z jednání p. (tedy o. v. s.), v rozporu s tím však přistupoval k problému tak, že žalobce se obává protiprávního jednání soukromých osob. V dalších částech napadeného rozhodnutí už žalovaný pracoval prakticky jen s variantou, že žalobce se obává protiprávního jednání soukromých osob (viz str. 4 druhý odstavec a str. 7 první a druhý odstavec napadeného rozhodnutí) a o tuto úvahu opíral svá hodnocení, aniž by se jakkoli pozastavil nad tím, že žalobce za původce výhrůžek označoval g. p. Ve světle toho vyznívá poněkud absurdně argumentace žalovaného, že žalobci nic nebránilo obrátit se na p. a podat trestní oznámení (lapidárně řečeno: V situaci, kdy někdo uvádí *„... bylo mi v. p...“*, vyznívá odpověď ve stylu *„...tak jste se měl obrátit na p.!“* poněkud úsměvně). Absurdita této úvahy je umocněna tím, že právě žalovaným shromážděné podklady o situaci v zemi původu výslovně hovoří o tom, že právě vymahatelnost je mezinárodními pozorovateli považována za hlavní lidskoprávní deficit (přesně v tomto duchu hovoří analýza ze dne 30. 4. 2019 nazvaná *Hodnocení G. jako bezpečné země původu*). Z těchto hledisek je napadené rozhodnutí na samé hraně přezkoumatelnosti pro značnou vnitřní rozpornost. Navzdory tomu však soud nevyhodnotil napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, neboť toto není dáno v případech, je-li rozpor odstranitelný výkladem (*srov. zejm. rozsudek N. s. s. ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006 – 72, nebo ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25, oba dostupné na www.X.cz*). V posuzované věci je z celkového kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí – zejména z části hovořící o účelovosti podání – při troše snahy možno dovodit, že žalovaný patrně nepovažoval tvrzení žalobce o v. ze strany p. za věrohodné, a zřejmě proto vycházel z úvahy, že žalobcem zmiňovaní p. v. byli ve skutečnosti soukromé osoby, a nikoliv p. p. či jiného s. o.

Nicméně i pokud by soud připustil tuto interpretaci a vyšel z úvahy, že žalovaný považoval tvrzení žalobce za nepravdivá či klamavá, tak pro tento závěr bohužel nenachází dostatečnou oporu ve spisovém materiálu.

18. Z protokolu o pohovoru ze dne X vyplývá, že žalobce byl během pohovoru konfrontován s tím, co měl vypovědět na p. v rámci řízení o správním vyhoštění. Pracovník žalovaného kladoucí otázky v této souvislosti odkazoval konkrétně na protokoly o výsledku na p. ze dne X a ze dne X, přičemž v prvním z nich měl žalobce údajně uvádět, že mu v zemi původu žádné problémy nehrozí a že se jen nemá kam vrátit, a ve druhém z nich se měl žalobce poprvé zmínit o v. kvůli p. t. v. Bohužel, ani jeden z těchto protokolů není ve správním spise založen. Z ničeho tedy nelze ověřit, co žalobce opravdu vypovídal na p. v rámci řízení o správním vyhoštění a nakolik jsou mezi jeho jednotlivými výpověďmi rozpory či nesoulady. Pokud by žalobce skutečně při dřívějším výsledku na p. uváděl, že mu v zemi původu žádné problémy nehrozí a jen se nemá kam vrátit, a následně by se při podání žádosti o mezinárodní ochranu „rozpomněl“, že byl ve své vlasti v. p., pak by opravdu jeho tvrzení při pohovoru bylo možno hodnotit jako nevěrohodná, a tím pádem i jím uváděné důvody by bylo možno označit za účelové. Problém je v tom, že obsah žalobcova dřívějšího výsledku není nikde ve spise zaznamenán, takže se údaj o dřívějším výsledku zakládá toliko na jednostranném tvrzení osoby, která žalobci kladla při pohovoru dotazy. V zásadě totéž platí i ve vztahu k otázce ohledně události, kdy měl žalobce přijít na OAMP s žádostí o legalizaci svého pobytu. Žalobce při pohovoru uváděl, že si chtěl pobyt zlegalizovat, proto se dobrovolně vydal na OAMP odevzdat svůj falešný pas a zde mu bylo doporučeno požádat si o trvalý pobyt. Naproti tomu osoba kladoucí dotaz oponovala tím, že žalobce chtěl právě na základě svého falešného pasu požádat o trvalý pobyt. Ve správním spise opět není žádný přípis ani úřední záznam týkající se průběhu žádosti žalobce o udělení trvalého pobytu, který by alespoň rámcově naznačoval, jak se žalobcova snaha o legalizaci jeho pobytu skutečně odehrála. Pokud by tomu bylo tak, jak předestírala osoba kladoucí dotaz, tedy že žalobce předložil jako doklad k žádosti o udělení trvalého pobytu svůj falešný pas, pak by to naznačovalo, že žalobce záměrně uváděl správní orgán v omyl a jeho výpovědi by oprávněně bylo možno považovat za nevěrohodné. Žádný podklad založený ve spise (vyjma formulace otázky na str. 2 protokolu ze dne X) však tuto verzi příběhu neosvědčuje, proto nelze automaticky vyloučit ani verzi žalobce, že se skutečně dorazil na OAMP s úmyslem vše přiznat, svůj falešný pas odevzdat a svůj pobyt zlegalizovat. Jestliže by tomu tak skutečně bylo, pak by byl žalobce poněkud absurdně sankcionován za to, že se dobrovolně snažil odstranit dosavadní protiprávní stavy (tj. existenci neoprávněného pobytu ve spojení s užíváním padělané listiny), navíc by byl za totéž jednání sankcionován vícekrát, neboť vedle podmíněného trestu odnětí svobody a finanční sankce (zřejmě peněžitého trestu) ve výši X Kč by mu navíc bylo uloženo i správní vyhoštění. Ostatně i zmiňovaný podmíněný trest spolu s finanční sankcí X Kč jsou opět jen konstatovány v rámci pohovoru, aniž by byl ve spise založen opis trestního rozsudku či trestního příkazu, z jehož výroku o vině by bylo možno dovodit, čeho se žalobce přesně dopustil (a v kontextu toho by opět bylo možno hodnotit věrohodnost jeho výpovědi). V tomto směru by tedy bylo jednoznačně žádoucí doplnit správní spis o další podklady, konkrétně opisy protokolů z dřívějších výsledků žalobce či opisy již vydaných pravomocných soudních či správních rozhodnutí týkajících se osoby žalobce. Soud nepopírá, že určité indicie o nevěrohodnosti žalobcových tvrzení zde skutečně

jsou – zejména jeho tvrzení o nevědomosti legalizace pobytu v době vstupu na území Č. r. či prezentovaný záměr založit zde do budoucna rodinu skutečně vyznívají poněkud účelově – nicméně jde skutečně jen o náznaky, které je nezbytné ověřit konkrétními podklady. Naopak, část podkladů založených ve spise (konkrétně analýza ze dne 30. 4. 2019 nazvaná *Hodnocení G. jako bezpečné země původu*) naznačuje určité problémy s vymahatelností práva a k. v. m., a tudíž do jisté míry podporuje verzi žalobcova příběhu o tom, že se neměl kam obrátit.

19. Soud zvažoval možnost dožádání si předmětných podkladů (konkrétně p. protokolů ze dne X a ze dne X, záznamu z OAMP o jednání s žalobcem při předložení falešného pasu a opis trestního rozsudku) a jejich následné provedení jako důkazu při jednání, čímž by mohla být dodatečně ověřena věrohodnost žalobcových tvrzení uváděných ve správním řízení. Z obsahu spisu bohužel nelze jednoznačně určit, které konkrétní orgány by měly být o dané podklady dožádány (který útvar p., popř. který trestní soud...), tudíž by bylo třeba dotazovat se nejdříve žalovaného a teprve po jeho sdělení by bylo možno žádat příslušné instituce o zaslání opisů požadovaných podkladů, což naznačuje, že by se jednalo o již poměrně rozsáhlou nalézací činnost. Pokud soud navíc vezme v potaz nepřesvědčivý způsob odůvodnění napadeného rozhodnutí, jenž je na samé hraně přezkoumatelnosti (viz bod 21 výše), pak nemůže jinak než konstatovat, že případné dokazování za účelem doplnění zjištěného skutkového stavu by představovalo již skutečně zásadní a rozsáhlé doplňování, jímž by se prakticky nahrazovala činnost žalovaného. Z tohoto důvodu soud dospěl k závěru, že je namíste postupovat podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a napadené rozhodnutí bez nařízení jednání zrušit a vrátit žalovanému věc k dalšímu řízení.
20. V dalším řízení po vrácení věci (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) je třeba vycházet z toho, že žalobce jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uváděl v. ze strany g. p., tedy v. o. b. s. Proto by žalovaný měl v dalším řízení prověřovat právě toto tvrzení a nepracovat automaticky s variantou, že žalobce tvrdil obavu z protiprávního jednání soukromých osob. Jestliže žalovaný bude mít pochyb o věrohodnosti žalobcových tvrzení (tedy nebude věřit verzi, že byl skutečně v. p. s. o.), pak by si za účelem jejího ověření měl opatřit podklady, na které bylo při pohovoru dne X odkazováno, ale které ve spisu chybí. V tomto směru by si měl opatřit zejména opis p. protokolu o výsledku žalobce ze dne X a opis p. protokolu o výsledku žalobce ze dne X, podpůrně by se měl pokusit opatřit si též opis záznamu o jednání s žalobcem na OAMP při předložení falešného pasu, opis rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce a případně i opis trestního rozsudku, jímž byl žalobce (pravděpodobně) odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody a peněžitému trestu. Obsah těchto podkladů, zejména obsah dřívějších výpovědí žalobce, by měl být porovnán s tím, co žalobce vypovídal v řízení o udělení mezinárodní ochrany (za tímto účelem není nezbytně nutné konat nový pohovor). Ukáže-li se, že to, co žalobce uváděl při pohovoru ze dne X, se zcela liší od toho, co vypovídal dříve nebo co zjistily příslušné orgány, pak lze oprávněně vycházet z úvahy, že tvrzení žalobce o v. ze strany g. p. jsou nevěrohodná a podle toho lze uvážit o důvodech jeho žádosti. Naopak pokud se ukáže, že žalobce vypovídal konzistentně a že nic nenasvědčuje tomu, že by vysloveně klamal, pak bude třeba lépe prověřit situaci v zemi původu, zejména nakolik se od doby žalobcova vycestování změnil přístup g. b. s. a nakolik významná jsou v tomto směru zjištění obsažená ve zprávě ze dne 30. 4. 2019 nazvané *Hodnocení G. jako bezpečné země původu* (jež naznačovala obtíže s vymahatelností práva).

21. Jak plyne z výše uvedeného, soud shledal za důvodný primárně žalobní bod brojící proti nedostatečnému zjištění skutkového stavu, částečně i žalobní bod namítající nedostatečné posouzení důvodů pro udělení azylu (byť tento sám o sobě nepředstavoval důvod pro zrušení). Zbývající žalobní body soud za důvodné neshledal, proto se k nim (pro případné odstranění pochyb v dalším řízení) pouze stručně vyjádří:
22. Není pravdou, že by výrok napadeného rozhodnutí obsahoval nedostatky vytykávané žalobou, neboť z vyhotovení napadeného rozhodnutí je zřejmé, že jeho výrok obsahuje jak osobní údaje definující účastníka, tak i konkrétní ustanovení zákona o azylu. Záhloví písemného vyhotovení napadeného rozhodnutí obsahuje označení žalovaného, je tedy zcela evidentní, který věcně a místně příslušný správní orgán rozhodnutí vydal. Soudu není příliš jasné, z čeho žalobce usoudil, že ve výroku napadeného rozhodnutí tyto údaje schází, neboť z originálu i opisu napadeného rozhodnutí je patrné, že ve výroku evidentně zaznamenány jsou. Jediný údaj, který ve výroku skutečně schází, je údaj o místě trvalého pobytu účastníka, zde je však třeba přisvědčit vyjádření žalovaného, že v případě žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu, který v Č. r. trvalý pobyt nemá, je jeho adresa dána místem tzv. hlášeného pobytu ve smyslu § 77 zákona o azylu, které má aplikační přednost před obecnými ustanovením § 18 odst. 2 správního řádu (srov. § 9 zákona o azylu ve spojení s § 1 odst. 2 správního řádu). Rovněž je třeba konstatovat, že i bez uvedení adresy je z výroku napadeného rozhodnutí nadevší pochybnost zřejmé, o kterém konkrétním účastníkovi bylo rozhodováno, proto samotné neuvedení adresy místa trvalého pobytu nemůže mít vliv na věcnou správnost rozhodnutí. Totéž platí i ve vztahu k neuvedení konkrétních kompetenčních ustanovení zakládajících věcnou a místní příslušnost správního orgánu, neboť samotná absence konkrétního paragrafu v písemném vyhotovení rozhodnutí nemá nejmenší vliv na to, zda je skutečně dána pravomoc a působnost tohoto správního orgánu rozhodnutí vydat, a už vůbec nemá vliv na meritum projednávané věci.
23. Soud rovněž nemůže souhlasit s tím, že by ve věci nebyla učiněna úvaha o důvodech zvláštního zřetele hodných pro případné udělení humanitárního azylu, neboť žalovaný se touto otázkou výslovně zaobíral (viz str. 5 napadeného rozhodnutí). Soud připomíná, že dikce „...lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu“ plynoucí z ustanovení § 14 zákona o azylu představuje způsob správního uvážení, tudíž udělení humanitárního azylu je primárně na volné úvaze správního orgánu a v tomto lze jeho rozhodnutí přezkoumávat soudem jen v omezeném rozsahu, konkrétně úsudek správního orgánu nevybočuje z mezí stanovených zákonem (srov. rozsudek N. s. s. ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, či ze dne 8. 11. 2018, č. j. 5 Azs 201/2017-37, obojí dostupné na www.X.cz). Soud v souvislosti s tímto žalobním bodem nemůže nechat bez povšimnutí, že žalobce v průběhu správního řízení vůbec nehovořil o složitosti situace rodiny (jak uváděl v žalobě), naopak výslovně uváděl, že od s. své m. v zemi původu již nikoho nemá. Stejně tak není zřejmé, proč žalobce v žalobě argumentoval složitostí situace z. osob a chybějícím sociálním systémem, když tyto otázky nebyly vůbec předmětem jeho žádosti o mezinárodní ochrany, neboť žádost byla od počátku stavěna na tom, že žalobci bylo v. ze strany g. b. s. Žalovaný tudíž o důvodech humanitárního azylu ani nemohl učinit úvahu do míry požadované v žalobě.

24. Soud se neztotožnil ani s námitkou, že by žalovaný nedostatečně vyhodnotil důvody pro existenci doplňkové ochrany, naopak konstatuje, že ve správním řízení byl shromážděn dostatek podkladů o zemi původu (viz bod 11 výše) a s odkazem na ně byly důvody pro neudělení doplňkové ochrany dostatečně odůvodněny, takže v tomto směru napadené rozhodnutí dostalo kritériím žalobcem připomínaného rozsudku N. s. ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82. Uvádí-li žalobce v této souvislosti, že „*S odkazem na podklady založené ve správním spisu žalobce konstatuje, že po návratu do vlasti mu brozí p. ze strany s. o., ať již v podobě systematického p. nebo dokonce v. v nelidských podmínkách ...*“, pak soudu není jasné, jaké podklady má konkrétně žalobce na mysli, neboť podklady založené ve správním spisu, které se týkají poměrů v G., o riziku tohoto druhu vůbec nehovoří.
25. Výše uvedené však nemění nic na tom, že žalovaný učinil jiné zásadní nedostatky při zjišťování skutkového stavu, zejména pokud jde o ověřování věrohodnosti žalobcova tvrzení o v. ze strany g. p. (viz body 17 a 18 výše), kvůli čemuž muselo být napadené rozhodnutí zrušeno.

VI. Závěr a náklady řízení

26. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že shledal žalobu za důvodnou, neboť žalovaný vzal za základ napadeného rozhodnutí nedostatečně zjištěný skutkový stav, který vyžaduje zásadní doplnění, a proto napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. bez nařízení jednání zrušil.
27. Závěrem se soud nemůže nepozastavit nad úrovní podané žaloby. Nelze totiž přehlédnout, že žaloba obsahuje velmi všeobecné argumenty, které jsou do značné míry univerzálně použitelné proti téměř kterému rozhodnutí vydaném ve věci mezinárodní ochrany, ale které je současně velmi neadresné, neboť podstatné části žaloby působí tak, jakoby se ani netýkala napadeného rozhodnutí, ale dokonce ani samotného žalobce. V tomto směru soud upozorňuje zejména na tyto části:
- Odstavec 5 žaloby, v němž je obsažen první žalobní bod brojící proti nedostatkům výroku rozhodnutí, kde je namítána absence osobních údajů o žalobci (jméno, příjmení, datum narození...) a absence právních ustanovení, ačkoliv tyto údaje ve výroku napadeného rozhodnutí zcela očividně obsaženy jsou, tudíž i osoba bez právního vzdělání by patrně dovodila, že s namítáním takového nedostatku těžko může procesně uspět. Pokud jde o absenci údaje o místě trvalého pobytu či zákonného ustanovení o kompetenci správního orgánu, pak autor žaloby snad neočekával, že by nějaká korekce v tomto směru mohla výsledek věcného posouzení žádosti o mezinárodní ochranu skutečně zásadním způsobem zvrátit (srov. též bod 22 výše).
 - Odstavec 7 žaloby, ve kterém se uvádí „...*tvrzení stěžovatele byla bagatelizována, ačkoliv bylo správnímu orgánu doloženo, že žalobci brozí stíhání s ohledem na jeho údajné n. z.*...“ (vytučnění zvýrazněno soudem), ačkoliv z obsahu spisu je evidentní, že žalobce nikdy nehovořil o hrozbě stíhání kvůli svému n. z. Naopak, žalobce sám se označil za p. k., což je v G. převažující n., naopak dříve ostrakizovanou n. komunitu zde tvoří J. (jak plyne ze zpráv o situaci v zemi původu shromážděných během řízení). K této ani jiné n. skupině se však žalobce nikdy nehlásil. Není proto zřejmé, proč autor žaloby touto očividně zcela nesouvisející skutečností argumentoval a vyzdvihoval ji jako nedostatek napadeného rozhodnutí.

- Odstavec 8 žaloby, ve kterém se uvádí, že „*Účastník řízení správnímu orgánu popsal složitost situace rodiny, stejně jako okolnosti jeho návratu...*“, (vytučněni zvýrazněno soudem), ačkoliv žalobce o žádné situaci nikdy rodiny nikdy nehovořil, pouze při pohovoru uvedl, že dříve zasílal vydělané peníze své m., ale když jeho m. v roce X nebo X z., tak už v G. nikoho nemá. V další části téhož odstavce se dále uvádí, že „*Stejně jako podklady založené ve správním spise, potvrzuje i sdělení žalobce obsažené v jeho vyjádření v rámci protokolu o udělení mezinárodní ochrany, že přesídlení osob zdržujících se mimo území je velice složité. Jak plyne ze založených podkladů, po návratu z ciziny, nemají tito prakticky možnost usadit se, neboť nezískají zaměstnání a s ohledem na chybějící sociální systém nemůže ani překlenout dobu po návratu do vlasti...*“ (vytučněni zvýrazněno soudem), ačkoliv žalobce v rámci pohovoru nikdy neuváděl obavy spočívající v jeho přesídlení, ani se nezmiňoval o nedostatečném sociálním systému. Ani podklady shromážděné ve spise se o problémech tohoto druhu vůbec nezmiňují. Opět není jasné, kam autor žaloby touto argumentací mířil.
- V odstavci 7 a 8 žaloby se hovoří o obavě z v. kvůli d., aniž by bylo upřesněno, že za tímto v. měli stát p. Soud zdůrazňuje, že pokud by takto formulovaný žalobní text vykládal doslovně a nezasadil si jej do kontextu s obsahem výpovědi žalobce během správního řízení, tak by musel dospět k závěru, že žalobce skutečně vyslovoval obavy pouze z protiprávního jednání soukromých osob a nikoliv z g. s. o., v takovém případě by však sotva mohl uznat za důvodný žalobní bod týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu (viz body 17 až 19 výše).

Shora popsaná zjištění ve svém souhrnu působí tak, jako kdyby autor žaloby použil nějaký univerzální vzor pro podávání žalob ve věcech mezinárodní ochrany, aniž by se jej snažil uzpůsobit příběhu žalobce, ale spíše jen doufal, že „trefí“ nějaký důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. To, že se autor žaloby nakonec do relevantního žalobního bodu skutečně „trefil“ a dosáhl zrušení napadeného rozhodnutí, soud shledává spíše za šťastnou shodu náhod než za výsledek věcné argumentace či projevu efektivní právní pomoci zastupované osobě. Přípravu a podání takové žaloby však proto považovat za účelně vynaložený úkon právní služby, což je třeba zohlednit i ve výroku o náhradě nákladů řízení.

28. Soud proto rozhodnutí o náhradě nákladů řízení aplikoval ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s., a tedy dospěl k závěru, že ačkoliv byl žalobce v řízení úspěšný, tak z důvodů vyložených v předchozím odstavci jsou namísto důvody zvláštního zřetele hodné, aby nebyla přiznávána náhrada nákladů řízení v rozsahu odměny za zastoupení advokátem. Žalobci by tedy příslušela pouze náhrada ostatních účelně vynaložených nákladů. Cizinci v řízeních o žalobách proti rozhodnutím ve věci mezinárodní ochrany jsou osvobozeni od soudních poplatků [srov. § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů], a jiné druhy nákladů (například hotové výdaje, ušlý zisk atd.) nevyšly během řízení najevo. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. února 2020

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce